

بەرمانی ئیمان

خوسره و جاف

دوای سالانیکی دوورودیژی غوربەت گەرامەو و لات، دوستانم هانی ئەو هیان دەدام لە ناو دەوڵەتدا کاریک بە دەست بەینم و دامەزێم، نەچوومە ژێر بۆچوونەکانیان، لە دەرەویش بە کار و کردەووی ئازادەو و سەرگەرم بووم.

گەشتیکی سلیمانی و هەولێرم کرد، سەرەنجام بیر و فکرم لە شاری هەولێردا گیرسایەو، کاربەدەستانی هەولێر بە گەرمی پیشوازینان لە بیروبۆچوونەکانمیان کرد و بپارم دا لە هەولێردا کۆمەلگایەکی گەشتوگوزاری سەرەمیانه دروست بکەم...

لە هەولێردا تەنها هوتیلی هەورامان هەبوو جگە لە موسافیرخانەیی جۆراجۆر، هیچ کامیان مەرجی هوتیل و مۆتیلی سەرەمانەیان تیا دا نەبوو...

ئاوا کاریک هەر دەبوا لە بەغدا دەست پیکرابایە، پەزنامەندی بەغدام وەرگرت و دووبارە گەرامەو و هەولێر. شاری هەولێر 1981 لە پرووی شارسازییەو لە شاردای جیگە و شوینی دروستکردنی دامەزراوەی گەشتوگوزاری تیا دا دەشتنیشان نەکرابوو.

بەرپرسیان خۆمیان پاسپارد بۆ نیشانکردنی ئەو جیگە و شوینە، سەرەنجام پێگەیی کەرکوکم دەشتنیشان کرد، ئیتر کەوتە ئامادەکردنی نەخشە و دیزاینی پرۆژەکە، هەم بەغدا و هەم هەولێر نەخشەکانیان پەسند کرد.

بەرەو ئەلمانیا بەرپێ کەوتم، بەپێی ئەو نەخشانەیی و ئامادەم کردبوو 30 خانووی پیش ساختە و پستۆران و پێداویستییهکانی دام بە دروستکردن، دەبوا لە ماوەی سێ مانگدا بەپێی بەلێننامەیی واژووکران ئامادەکەن.

گه پامه وه دهستم كرد به دروستكردنى ساختمانه سهرهكيبهكهى پرۆژهكه له دوره وهى شاردا بوو نزيكهى چوار كيلومه تر روو به كهركوك له شاره وه دور بوو.

ساختمانى سهرهكى ورده ورده به رزبوويه وه كاتى ته واوبوونى خانووه پيش ساخته كان چه ند رۆژيكي مابوو دووباره به ره وه ئه لمانيا گه پامه وه. خانووه كانيان به شيوهى پارچه پارچه سازاندبوو ده بو له لايه ن كادري كۆمپانياكه وه له سهر زهوى ده ستنيشانكراو كۆكره ته وه.

له ميژدا ژير ساختى خانووه كانم به پيى نه خشه ئاماده كردبوو، ده بووا ته واوى خانووه پارچه پارچه كراوانه له باكوورى ئه لمانيا وه بگه ينمه هه ولير به پيى ليكدانه وهى كۆمپانياكه پارچه خانووه كان نيازى به بيستوسى تريله هه بوو تا بگه ينريته هه ولير، هه تريله يه ك 17 هه زار مارك كرى هاتنى بو سه رجه م 391 هه زار ماركم چركاند، هه ر بو گواستنه وه 21 ئه لمانى ئه ندازيار و ته كنكيك هينا بو هه ولير، خه وتن و خواردنيان له سهر من بوو، له هوتيل هورامان داينم مه زراند، له ماوهى چل و دوو رۆژدا خانووه كانيان كۆكرده وه و داين مه زراند، هه يكه لى ساختمانه سهرهكيبه كه يش له ته واوبوونا بوو، مابوو سه ر زه رافه تكارى ساختمانه كه ...

له وه هه لومه رجه يدا ده نگويه ك له شارى هه وليردا بلا بوويه وه، گوايه خه ريكن "مه لها" له شاردا دروست ده كه ن، به وه ده نگويه گه ليك زوير و دلگران بووم، كه وتمه پرسيار ئاخو كى هوكارى ئه م ده نگويه، بۆچى ده بى ئاوا مامه له يه ك له گه ل پرۆژه يه كى تازه ي سه رده مانه يدا بكره ت؟

سه ره نجام بۆم ده ركه وت خاوه ن هوتيله كان پاره يه كيان خستوو ته ژيرى به رمالى مه لايه كى مزگه وته وه له رۆژى هه ينيدا فوى پيا كردوو "وا ئيسلاما!" به لى وا له هه وليردا مه لها دروست ده كريت، ده نگوكه وه ك تۆپ له سه رتاسه رى شاردا ته قيبه وه.

دوو رينگه م له به ردا بوو، يان ده بوو له كارى خۆمدا به رده وام بم و گوئى به وه هه موو هه را و به زمه پرپووچه نه ده م، يان پرۆژه كه رابگرم.

زۆر فکرم کردهوه ئینسان به گویرهی زه مان و عه قلیه تی چوارته نیشته ههنگاو نه نیت، وهک منی به سهر دیت... دهنگوی وا پرپوچ مه لایه کی ده مارگرژی پوله کی له خوانه ترس بخاته دوی پرۆژه یه کی پر له زه رافه تی سه رده مانه ...

هه رچیم ده کرد گوئی به م دهنگویه نه ده م عه قلی خیله کیانه و ده مارگرژییه که ی ماوه و مه ودای پی نه ده دام، پرۆژه که م راگرت و ئه و هه موو زه ره ر و زیانه م قبوول کرد...

له کاتی که له سال 1937 ز له شاری هه ولیرا مه له ای تیادا بووه .

سال هات و چوو، جاشی ناو شار شه ویک ده رونه قه راغی شار و پیشمه رگه یان لی راده په ریته و ده بیته شه ری نیوانیان جاش له ترساندا په نا ده به نه ساختمانه کۆنکریتییه که ی من، ئیتر گولله ی ئاربی جی و چه کی جۆراوجۆر ده که ویتته کار، ساختمان وهک سه ری که چه لی لی ده که ن.

کرا به دهنگو به لی ئه وه پیشمه رگه ویستویه تی مه لهاکه به رووژینی، سالیک به سهر ئه و رووداوه دا تیپه ری، رۆژیک "یه حیا جاف" پاریزه ری ئه و حه له ی هه ولیر ته له فۆنی بو کردم و وتی:

دوینی "عه لی حه سه ن مه جید" به لای ساختمانه که دا تیپه ریوه، پیی گوتم به خاوه نه که ی رابگه یه نه ئه گه ر له ماوه ی ده رۆژدا ته عمیری نه کاته وه له بنویخ وه ده ری دینم.

به ناچار به ره و هه ولیر هاتم و ده ستم کرد به ته عمیری، ئه مانه هه موو له ئاکامی ئه وه ی دوچارم بووه، یه که م له پیش زه ماندا هه نگاوم ناوه و یه که مین غهیری هه ولیری بوومه له شاری هه ولیردا وه به ره ی نام کردووه .

ده ی ئه وه راپه رین رووی داوه و سه ری هه ولیرم دا، جه نابی کاک نیچیرقان بارزانی وتی: لام خوشه ئه و مه شوو عه ی سه ر جاده ی هه ولیره نۆژهن که یته وه .

هه ر له و سه فه رهیدا بیستم ئه و مه لایه ی وا دهنگوی مه لهابوونی خستبووه دوی ئه و پرۆژه م به تۆمه تی جاسووسی ده ولته تی به عس گیراوه و ئه وی له پشتی ئه و دهنگویه ش بووه و پاره ی داوه

بەو مەلایە کەسێک بوو بەناوی : " نامیق خورشید " ھێندە بەدناو بوو لە رۆژی یەکەمی راپەریندا بە تۆمەتی پیاو خراپە و جاسوسیەتی بۆ دەولەتی بەعس لە لایەن شۆرشەو ئێعدام کراوە .

بەندە لەسەر فەرمانی کاک نیچیرقان بە خەستی دەستم بە تەواوکردنی پرۆژە کە کەردبوو، خەڵکە کە بە لایانەو سەیر بوو، ئەو شەری دووبارە بە رینگەو ھەیه، ئەم کابرا خەریکی چیبە من گویم بەو قسانە نەدا و کاری ساختمانیم تەواو کرد و کاک نیچیرقان ھات بۆ تەماشاکردنی ...

دوودلی سەری لێدابوو بیکەمە ھوتیل و مۆتیل یان بیکەمە بیمارستان یان بیدەمە ئیجارە، ھیچ کامیانم نەکرد .

کاروباری مۆنۆمینی شۆھیدانم پێ سپێردرابوو، کەوتبوومە تەنگەبەری ئابورییەو، بۆ ئەوێ پیم نەلین مۆنۆمینی شۆھیدانی بەجیھێلاو مەشرووعە کەم فرۆشت، بۆ ئەوێ مۆنۆمینی شۆھیدانی پێ تەواو بکەم .

لە رۆژی 8/9/2010 ز وەک دەستەگۆل مۆنۆمینی شۆھیدانی کوردستانم تەسلیمی دەولەت کرد و ئەو سا دەمی داخراوە، مەگەر خوا بزانی ت لەم دە سال فەرامۆشی کار یەیدا چی بەسەر ھاتووبیت؟

بەلێ، ئەو دە سالە دەرگای مۆنۆمینی شۆھیدان داخراوە، بەبێ سیانە و چاودێری خەریکە ھەلاھەلا دەبیت، ئەگەر تا ئیستا نەبووبیت!

2019